

Asia: VN/23585/2023

Lausuntopyyntö yleisen tietosuoja-asetuksen toimivuudesta ja sen soveltamiseen liittyvistä kokemuksista

Lausunnonantajan lausunto

Mitkä ovat olleet yleisen tietosuoja-asetuksen soveltamiseen liittyvät merkittävimmät hyödyt ja haasteet?

Tietosuoja-asetus on yleisellä tasolla edistänyt yksityisyyden ja henkilötietojen suojaa Euroopassa. Se on lisännyt myös yleisesti osaamista ja tietoisuutta tietosuoja-asioista. Tietosuoja-asetus asettaa yhdenmukaiset velvoitteet kaikille toimijoille koko EU:n alueella ja toimijat joutuvat ottamaan asetuksen huomioon toiminnassaan.

Yllä mainittujen hyötyjen lisäksi tietosuoja-asetus on kuitenkin tuonut mukanaan myös haasteita. Näkemyksemme mukaan asetusta on ainakin joltain osin vaikea tulkita. Koemme myös, että vaikka sääntelyn tavoitteet ja yleiset periaatteet ovat hyvät, asetusta sisältää osin myös sellaista sääntelyä, joka ei tuo rekisteröidylle merkittävää hyötyä, mutta lisää rekisterinpitäjän hallinnollista taakkaa ja siten kustannuksia.

Onko tietosuojalaki koettu yleisesti toimivaksi? Minkälaisia haasteita sen soveltamisessa on ilmennyt?

Koemme, että tilastointiin ja tutkimukseen liittyvä kansallinen sääntely on vaikeaselkoista. Tietojen käsittely näissä tarkoituksissa ei ratkea suoraan tietosuojalaista.

Onko yleisen tietosuoja-asetuksen mahdollistamaa sääntelyliikkumavaraa käytetty EU:ssa ja Suomessa tarkoituksenmukaisella tavalla? Jos ei, miten ja minkälaisia tilanteita varten tietosuoja-asetuksen sääntelyliikkumavaraa tulisi käyttää eri tavoin kuin on tehty?

Meillä ei ole lausuttavaa tähän kysymykseen.

Millä toimialoilla yleistä tietosuoja-asetusta on pantu täytäntöön tehokkaasti ja onnistuneesti huomioiden asetukselle asetetut tavoitteet edistää rekisteröityjen oikeuksien ja vapauksien toteutumista sekä edistää tiedon vapaata liikkuvuutta EU-alueella?

Meillä ei ole lausuttavaa tähän kysymykseen.

Minkälaisia haasteita on ilmennyt yleisen tietosuoja-asetuksen ja kansallisen lainsäädännön tai muun EU-lainsäädännön yhteensovittamisessa eri soveltamistilanteissa?

Meillä ei ole lausuttavaa tähän kysymykseen.

Onko eri jäsenvaltioiden tietosuojalainsäädäntöjen eroavaisuuksiin ja täytäntöönpanoon liittyen tunnistettu haasteita? Jos on, minkälaisia haasteita?

Meillä ei ole lausuttavaa tähän kysymykseen.

Ovatko Euroopan tietosuojaneuvoston antamat ohjeet auttaneet käytännön soveltamistilanteisiin liittyvien ratkaisujen tekemisessä? Mitä yleisen tietosuoja-asetuksen tulkintaa koskevia ohjeita vielä tarvittaisiin?

Mielestämme ohjeet ovat auttaneet käytännön soveltamistilanteissa. Ohjeet eivät kuitenkaan ole sitovia ja se tuo epävarmuutta soveltamiseen kansallisesti ja tuomioistuimissa. Tarkempaa ohjeistusta tarvittaisiin esimerkiksi tutkimukseen ja tilastointiin liittyvän käyttöperusteen tulkintaan liittyen (resitaali 50).

Onko edustamanne organisaatio ollut mukana laatimassa yleisen tietosuoja-asetuksen 40 artiklan mukaisia käytännesääntöjä tai harkinnut niiden laatimista? Mitkä ovat käytännesääntöjen laatimiseen liittyviä merkittävimpiä hyötyjä ja haasteita?

Emme ole olleet mukana laatimassa tietosuoja-asetuksen 40 artiklan mukaisia käytännesääntöjä. Tässä haasteena on myös se, että Suomesta puuttuu tietosuoja-asetuksen 41 artiklan mukainen virallinen valvontaelin. Katsomme, että viranomaisen tulisi hoitaa 41 artiklan mukaiset valvontatehtävät.

Onko yleisen tietosuoja-asetuksen täytäntöönpanoon liittyvä seuraamusjärjestelmä Suomessa tehokas ja tarkoituksenmukainen? Mitä merkittävimpiä hyötyjä ja haasteita seuraamusjärjestelmään liittyy?

Meillä ei ole toiveita liittyen seuraamusjärjestelmään. Tietosuojavaltuutetun toiminnan toivomme olevan nykyistä ohjaavampaa ja avoimempaa. Toivomme, että tietosuojavaltuutetun toiminnassa ohjeiden tarjoaminen olisi suuremmassa roolissa.

Ovatko yleisen tietosuoja-asetuksen kansainväliset tiedonsiirtomekanismit toimivia vai tulisiko niitä kehittää edelleen ja miten niitä tulisi kehittää edelleen? Mitkä ovat olleet kansainvälisiin tiedonsiirtoihin liittyvät merkittävimmät hyödyt ja haasteet?

Mielestämme siirtojen edellyttämät mekanismit ovat raskaita ja byrokraattisia. Pohdimme, jäävätkö siirtosopimukset ja mekanismit kaikesta huolimatta muodollisuuksien noudattamiseksi ja minkä verran ne tosiasiasa vaikuttavat siirtojen asiallisuuteen rekisteröityjen kannalta. Joka tapauksessa siirroista seuraa rekisterinpitäjälle paljon työtä.

Onko yleisen tietosuoja-asetuksen ns. laajennettu alueellinen soveltamisala, joka kattaa myös EU:n markkinoilla toimivien kolmansien maiden toimijoiden suorittaman henkilötietojen käsittelyn, toiminut tarkoituksenmukaisella tavalla? Olisiko yleisen tietosuoja-asetuksen täytäntöönpanoon liittyvää yhteistyötä kolmansien maiden kanssa tarpeen kehittää ja miten?

Meillä ei ole lausuttavaa tähän kysymykseen.

Kommentit yleisen tietosuoja-asetuksen I lukuun – Yleiset säännökset

-

Kommentit yleisen tietosuoja-asetuksen II lukuun – Periaatteet

Koemme, että erityisten tietoryhmien käsittelyä koskeva 9 artikla on vaikeaselkoinen kokonaisuus (käsittelykielto ja siihen säädetyt poikkeukset) ja sitä koskeva resitaali ei selvennä sitä juurikaan.

Kommentit yleisen tietosuoja-asetuksen III lukuun – Rekisteröidyn oikeudet

-

Kommentit yleisen tietosuoja-asetuksen IV lukuun – Rekisterinpitäjä ja henkilötietojen käsittelijä

-

Kommentit yleisen tietosuoja-asetuksen V lukuun – Henkilötietojen siirrot kolmansiin maihin tai kansainvälisille järjestöille

-

Kommentit yleisen tietosuoja-asetuksen IV lukuun – Riippumattomat valvontaviranomaiset

-

Kommentit yleisen tietosuoja-asetuksen VII lukuun – Yhteistyö ja yhdenmukaisuus

-

Kommentit yleisen tietosuoja-asetuksen VIII lukuun – Oikeussuojakeinot, vastuu ja seuraamukset

-

Kommentit yleisen tietosuoja-asetuksen IX lukuun – Tietojenkäsittelyyn liittyviä erityistilanteita koskevat säännökset

Asetuksen sisältöä yleisesti koskevana kommenttina toteamme, että asetuksen vaatimusten voisi toivoa kehittyvän periaatteellisempaan suuntaan. Tässä tarkoituksessa I ja II lukujen kehityksellä on olennainen tehtävä. Luvuista tulisi saada käytännönläheisiä, oikeusvarmoja ja niitä koskeviin resitaaleihin tulisi panostaa (tulkintaa ohjaava vaikutus). Lisäksi oikeusperustevalikoima on hyvin vaikea kokonaisuus, jota toivoisi selkeytettävän. Datan jatkojohdyntämisestä erityisesti tilastollisissa ja tieteellisissä tarkoituksissa tulisi lisätä ja selkeyttää.

Sved Pirjo
Työeläkevakuuttajat TELA ry